

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt VI Ua (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania skarżącej zwrotem kosztów
postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2013 r., VI Ua (...), Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił apelację odwołującą się M. M. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 22 października 2012 r., IV U (...), oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. odmawiającej wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu śmiertelnego wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej jakiemu uległ mąż odwołującej się.

Od wyroku Sądu Okręgowego odwołująca się złożyła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 3 ust. 3 pkt 8

ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i art. 6 k.c.) oraz prawa procesowego (art. 468 § 1 w związku z art. 468 § 2 pkt 4 k.p.c.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca uzasadniła powołaniem się na jej oczywistą zasadność "wobec uchybień Sądu Okręgowego (Y) skutkujących wydaniem niezgodnego z prawem oraz zasadami procedowania w postępowaniu z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, rozstrzygnięcia". Zdaniem skarżącej, przedmiotowe uchybienia wpłynęły niewątpliwie na wynik sprawy. "Poważne zastrzeżenie" budzi ustalenie Sądów obu instancji, że śmierć męża odwołującej się nie miała związku z wykonywaniem przez niego zwykłych czynności w zakresie prowadzonej działalności, co w efekcie spowodowało przyjęcie braku podstaw do uwzględnienia odwołania. Sąd Okręgowy niesłusznie nie dopatrywał się w materiale dowodowym okoliczności wskazujących na to, że zmarły w chwili zdarzenia wykonywał zwykłe czynności związane z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej. W związku z powyższym skarga jest oczywiście uzasadniona. Odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania, a nadto o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie Sądowi Okręgowemu sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ k.p.c. i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżąca twierdzi, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać rozpoznana z uwagi na jej oczywistą zasadność wywołaną "uchybieniami skutkującymi wydaniem

niezgodnego z prawem oraz zasadami procedowania w postępowaniu z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, rozstrzygnięcia", które miały niewątpliwy wpływ na wynik sprawy. Tego poglądu Sąd Najwyższy jednak nie podziela.

Przede wszystkim należy zauważyć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku i dlatego argumenty przemawiające za potrzebą rozpoznania takiego środka zaskarżenia - przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania - nie być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej zaskarżonego orzeczenia, jak również muszą być adekwatne do podstaw kasacyjnych, na których skarga została skonstruowana. Takie stwierdzenie wynika z tego, że Sąd Najwyższy (poza uwzględnieniem z urzędu nieważności postępowania apelacyjnego) rozpoznaje skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.). Ponieważ Sąd Najwyższy funkcjonuje jako "sąd prawa", a nie "sąd faktów", to w postępowaniu ze skargi kasacyjnej (również w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych) nie podlegają w ogóle rozpoznaniu zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Tym samym powoływanie się we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na zarzuty w przedmiocie "oczywistej" obrazy przepisów odnoszących się do sfery ustalenia faktów lub oceny dowodów (zwłaszcza bez określenia wprost, o jakie konkretne przepisy chodzi stronie skarżącej) jest procesowo nieskuteczne, wobec czego nie może prowadzić do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wywody przedstawione w skardze kasacyjnej odwołującej się (mające jej zdaniem świadczyć o potrzebie rozpoznania tego środka zaskarżenia), sprowadzają się w całości do zanegowania oceny dowodów i poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Z tych ustaleń (uzupełnionych w postępowaniu odwoławczym) jednoznacznie wynika, że zgon męża odwołującej się nie pozostawał w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Wobec takiego ustalenia faktycznego Sąd Okręgowy w zaskarżonym orzeczeniu przyjął niemożność zakwalifikowania spornego zdarzenia jako wypadku w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy dnia 30 października 2002 r., co wyłącza

przyznanie odwołującej się prawa do wnioskowanego przez nią świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego. W tym układzie nie może być mowy o tym, aby zaskarżony wyrok był dotknięty kwalifikowanymi, widocznymi "gołym okiem" bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej, brakami w zakresie zastosowania (wykładni) przepisów wymienionych w skardze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). W konsekwencji przedmiotowej skargi nie można uznać za oczywiście uzasadnioną w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i na tej podstawie nie kwalifikuje się ona do merytorycznego rozpoznania.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Natomiast zważywszy na aktualną sytuację majątkową i osobistą skarżącej, Sąd Najwyższy w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. postanowił odstąpić od obciążania odwołującej się obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz organu rentowego.